

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/148/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122010956
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3122010956.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Mariána Dunčka a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci odsúdeného T. J., nar. XX.XX.XXXX v Z., trvale bytom L., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody (ďalej len ÚVTOS) llava, na neverejnom zasadnutí dňa 27. decembra 2022 prejednal sťažnosť prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 19. septembra 2022, sp.zn. 37Pp/274/2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 odseku 1 písm. a) Tr. poriadku s a napadnuté uznesenie z r u š u j e v celom rozsahu.

Podľa § 66 odsek 1 písm. a), odsek 2 Tr. zákona s a návrh odsúdeného T. J., nar. XX.X.XXXX, na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 19. septembra 2022, sp.zn. 37Pp/274/2022, podľa § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona v spojení s § 415 odsek 1 Trestného poriadku odsúdeného T. J. podmienčne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/117/2020 zo dňa 24.08.2021, z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/63/2021 zo dňa 09.11.2021 a z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/44/2019 zo dňa 30.04.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/44/2019 zo dňa 12.04.2022. Podľa § 68 odsek 1 Trestného zákona určil odsúdenému skúšobnú dobu na 5 (päť) rokov a súčasne nariadil probačný dohľad nad odsúdeným na 2 (dva) roky a zároveň odsúdenému uložil v čase probačného dohľadu nasledujúce obmedzenie a povinnosť:

- podľa § 51 odsek 3 písmeno b) Trestného zákona zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok,
- podľa § 51 odsek 4 písmeno k) Trestného zákona príkaz zamestnať sa alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení, teda včas, podal prokurátor sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil s poukazom na to, že dôvodom sťažnosti je najmä absencia materiálnej podmienky pre podmienčné prepustenie odsúdeného spočívajúca v zákonnej požiadavke odôvodneného predpokladu vedenia riadneho života v budúcnosti. Predovšetkým poukázal na obsah hodnotenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby llava, z ktorého vyplýva, že odsúdený T. J. len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienčné prepustenie z výkonu nepodmieneného trestu odňatia slobody a ktorý neodporúča jeho podmienčné prepustenie. U menovaného odsúdeného je resocializačná prognóza menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Z hodnotenia ústavu tiež vyplýva, že odsúdený doposiaľ neabsolvoval výstupný oddiel, ani Základný resocializačný a výchovno-vzdelávací program, ktorého cieľom je pripraviť odsúdeného na podmienky po prepustení z výkonu trestu. Odsúdený bol v minulosti opakovane súdne trestaný najmä za majetkovú trestnú činnosť. Z odpisu registra trestov odsúdeného vyplýva, že v minulosti bol 9x súdne trestaný,

príčom bol 2x vo výkone trestu odňatia slobody a ani to ho od ďalšieho páchania trestnej činnosti neodradilo. Ani jeho opakované odsúdenia na jeho správanie nemali zásadný vplyv, nevedli u neho k náprave a polepšeniu v smere vedenia života riadneho občana. Uvedená recidíva odsúdeného T. J. nepochybne svedčí o tom, že v jeho prípade nemožno reálne očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život, preto je potrebné, aby uložený trest vykonal v uloženom rozsahu. Zmysel podmieneného prepustenia nespočíva iba tom, že odsúdený bude za dobré správanie, resp. za vzorné plnenie si pracovných povinností počas výkonu trestu odňatia slobody automaticky prepustený na slobodu po splnení formálnej podmienky stanovenej zákonom, teda po uplynutí zákonom ustanovenej doby výkonu trestu odňatia slobody, a to bez prihliadnutia k účelu trestu. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu, ako i ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a svojim správaním sa viac nedostane do kolízie so zákonom, čo však vzhľadom k predchádzajúcej kriminálnej minulosti odsúdeného a ústavom prezumovanej menej priaznivej resocializačnej prognózy, nie je možné očakávať. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností možno konštatovať, že u odsúdeného T. J. vykonávaný trest neplní iba resocializačnú funkciu a funkciu individuálnej a generálnej prevencie, či morálneho odsúdenia, ale predovšetkým funkciu ochrannú, kedy sa ďalším výkonom trestu u menovaného odsúdeného zabezpečuje ochrana spoločnosti. Rozhodnutie okresného súdu o jeho podmienenom prepustení z výkonu nepodmieneného trestu odňatia na slobodu za súčasného uloženia skúšobnej doby s probačným dohľadom, s odkazom na § 51 odsek 3 písmeno b) Trestného zákona spočívajúci v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a s odkazom na § 51 odsek 4 písmeno k) Trestného zákona spočívajúci v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať, nemožno preto vyhodnotiť ako vecne správne. Z vyššie uvedených dôvodov by v prípade odsúdeného naopak mala do popredia vystúpiť represívna zložka trestu a zabezpečiť u neho ďalší výkon uloženého trestu odňatia slobody, a ktorý by mal byť v tomto prípade uplatnený v celom jeho rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam navrhol, aby Krajský súd v Trenčíne podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a zároveň podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona návrh odsúdeného T. J. na podmienené prepustenie ako nedôvodný zamietol.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti, ktorú mu okresný súd predložil spolu so spisom dňa 25. novembra 2022, preskúmal na neverejnom zasadnutí dňa 27. decembra 2022 v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná.

Podľa § 66 odsek 1 písm. a) Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život - ak ide o osobu odsúdenú za prečin, po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody, alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odseku 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 68 odseku 1 Tr. zákona pri podmienenom prepustení súd určí skúšobnú dobu na 1 rok až 7 rokov a skúšobná doba sa začína podmieneným prepustením odsúdeného.

Krajský súd na rozdiel od právneho názoru súdu prvého stupňa dospel k záveru, že v posudzovanom prípade všetky zákonom vyžadované podmienky na podmienené prepustenie odsúdeného T. J. uvedené v ustanovení § 66 odseku 1 písm. a), odseku 2 Tr. zákona kumulatívne splnené neboli, i keď odsúdený vykonal polovicu z postupne uložených a nariadených nepodmienených trestov odňatia slobody dňa 19. júna 2022 a teda formálna podmienka na jeho podmieneného prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody tak bola splnená.

Pokiaľ však ide o ďalšiu, druhú (materiálnu) zákonnú podmienku, týkajúcu sa polepšenia odsúdeného plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu, v tomto smere krajský súd sa so záverom okresného súdu nemohol stotožniť a musel súhlasiť s názorom prokurátora v tom smere, že odsúdený splnenie tejto podmienky preukazuje nanajvýš iba v čiastočnej forme. Odsúdený T. J. tak, ako to vyplýva z obsahu podaného hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu, je síce vo viacerých smeroch hodnotený pozitívne, t. j. pokiaľ ide o jeho správanie, plnenie nariadení a príkazov príslušníkov

ZVJS, vzťahy s vonkajším prostredím a spoluprácu počas absolvovania protialkoholického liečenia, na druhej strane sa však v hodnotení tiež konštatuje, že odsúdený spĺňa podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu iba čiastočne a to pre neplnenie bodu edukácie z dôvodu dlhodobej neúčasti na protialkoholovej osвете a nedostatočnej úrovne rozvíjania morálno-vôľových vlastností. Krajský súd v tomto smere i napriek čiastočne pozitívnemu charakteru hodnotenia odsúdeného, ktoré je základným atribútom pre hodnotenie naplnenia druhej zákonnej podmienky materiálneho charakteru je toho názoru, že odsúdený dôsledne túto druhú zákonnú podmienku pre podmiennečné prepustenie nespĺňa aj z dôvodu neabsolvovania Základného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu, ktorého cieľom je pripraviť odsúdeného na podmienky po prepustení z výkonu trestu. Krajský súd musí konštatovať, že odsúdený dôsledne nespĺňa ani tretiu materiálnu zákonnú podmienku pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, t. j. predpoklad, že na slobode po podmiennečnom prepustení bude skutočne viesť riadny život a to s poukazom na skutočnosť, že u odsúdeného ide osobu, ktorá vo výkone trestu odňatia slobody nie je po prvýkrát a už bol aj nedávno podmiennečne prepustený z predchádzajúceho výkonu trestu odňatia slobody dňa 9.11.2016 a následne sa opakovane dopustil ďalšej úmyselnej trestnej činnosti. Je teda osobou so sklonom k páchaniu trestných činov a z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mal dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak ich nevyužil, keďže predchádzajúce odsúdenia nespĺnili u neho zákonom predpokladaný účel, jeho správanie práve na slobode je negatívne a jeho resocializačná prognóza z tohto hľadiska je preto menej priaznivá. Povaha týchto odsúdeným spáchaných trestných činov a z nich vyplývajúce okolnosti charakterizujúce odsúdeného ako osobu so sklonom k ich páchaniu, tvoria u neho také skutočnosti, ktoré odôvodňujú záver o existencii príliš vysokého rizika jeho recidívy a z neho vyplývajúci záver, že u odsúdeného nebol ešte dosiahnutý taký stupeň jeho nápravy, že by sa zbavil práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré viedli ku spáchaniu trestných činov, za ktoré mu boli uložené teraz vykonávané nepodmiennečné tresty odňatia slobody a nemožno preto dôvodne predpokladať, že aj na slobode povedie riadny život. V tomto smere krajský súd navyše poukazuje na skutočnosť, že odsúdený si trest odňatia slobody vykonáva v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a preto by mal mať v prvom rade snahu o jeho preradenie do ústavu s nižším stupňom stráženia.

Na základe uvedených skutočností preto krajský súd dospel k záveru, že odsúdený T. J. kumulatívne nespĺňa všetky zákonné materiálne podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody tak, ako na to odlišne poukazoval okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorými dôvodmi sa krajský súd v otázke naplnenia materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného nestotožnil. Krajský súd sa v podstate stotožňuje so sťažnostnými argumentami prokurátora v tom smere, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je a ani nemôže mať skutočne charakter akejsi odmeny iba za relatívne dobré správanie sa odsúdenej osoby, ale ide o taký mimoriadny inštitút, ktorým sa iba v odôvodnených prípadoch a po náležitom kumulatívnom splnení všetkých troch zákonných podmienok zasiahne do rozhodnutia súdu o uloženom treste odňatia slobody tak, že u odsúdenej osoby už nie je nevyhnutné pôsobiť v pozitívnom smere bezprostredným výkonom trestu odňatia slobody, ale odsúdenému sa poskytne príležitosť na slobode - za istých zákonných a súdom určených podmienok - preukázať, že vie viesť riadny život občana, predovšetkým bez páchania ďalšej trestnej činnosti.

Krajský súd vzhľadom na vyššie uvedené dôvody preto napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 194 odsek 1 písm. a) Tr. zákona v celom rozsahu zrušil a vzhľadom k tomu, že okresný súd vykonal všetky potrebné a dostupné dôkazy, na podklade ktorých bolo možné meritórne rozhodnúť, rozhodol sám tak, že podľa § 66 odsek 1 písm. a), odsek 2 Tr. zákona návrh odsúdeného T. J. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.